

SCREENINGS POBLACIONALS DE L'AFECTACIÓ OSTEOPORÒTICA EN L'ABS DE BELLPUIG.

*ABS Bellpuig. Dr. Joan A. de Luna Riera. Med. General
(Juny 2004)*

ANTECEDENTS

No existeixen en el nostre país (2002) massa treballs d'estudi epidemiològic relacionats amb l'osteoporosi. Tampoc la densitometria aplicada a aquesta investigació, ha estat una eina a l'abast dels investigadors. Existeixen encara moltes limitacions, en el sistema de salut públic, perquè el metge assistencial pugui diagnosticar i quantificar l'osteoporosi mitjançant la densitometria

En novembre de l'any 2002, amb l'oportunitat de disposar d'un aparell densitòmetre portàtil del tipus AccuDEXA facilitat per Laboratoris Aventis - Almirall, es va realitzar un screening en 100 persones voluntàries, reclutades en forma no aleatòria, mitjançant cartells sensibilitzadors oferidors del servei. Dos anys després (2004) s'ha repetit l'experiència amb població diferent de l'anterior.

MATERIALS I MÈTODE

Densitòmetre portàtil de tecnologia AccuDEXA fabricat als USA per Schick Technologies INC, que estudia la DMO de la falange mitja de la mà no dominant. Els valors detectats són extrapolables als valors de la DMO de maluc de la persona explorada.

Reclutament del personal mitjançant cartell sensibilitzador exposat 3 setmanes abans de la realització de l'exploració. (Annex 1). Estudi estadístic de l'estructura poblacional resultant, mitjana d'edat i desviació estàndard. Divisió en grups d'edat de: menors de 50 anys, 50-59 anys, 60-69 anys, 70-80 o més anys d'edat. Estudi del percentatge de les diferents DMO dins d'aquest grups

(DMO alta, Normal, Osteopènia, Osteoporosi), seguint la classificació de la OMS.

POBLACIÓ DIANA

Any 2002

“En la nostra ABS rural, composta per cinc partits mèdics, tenim una població estimada femenina entre els 41 i 74 anys, de 1366 individus. La mostra de l'estudi es compon de 99 persones, que representen un 7% del total (se n'han perdut 5 per incompareixença), reclutades en forma no aleatòria, mitjançant cartells sensibilitzadors amb el tema de l'osteoporosi, col·locats al CAP de referència i als consultoris locals, animant a la participació voluntària i sense filtre previ, amb la finalitat d'obtenir-ne uns 100 voluntaris aleatoris.

Han estat condicions de exclusió l'haver estat diagnosticats d'osteoporosi, prèviament, amb tècnica densitomètrica.

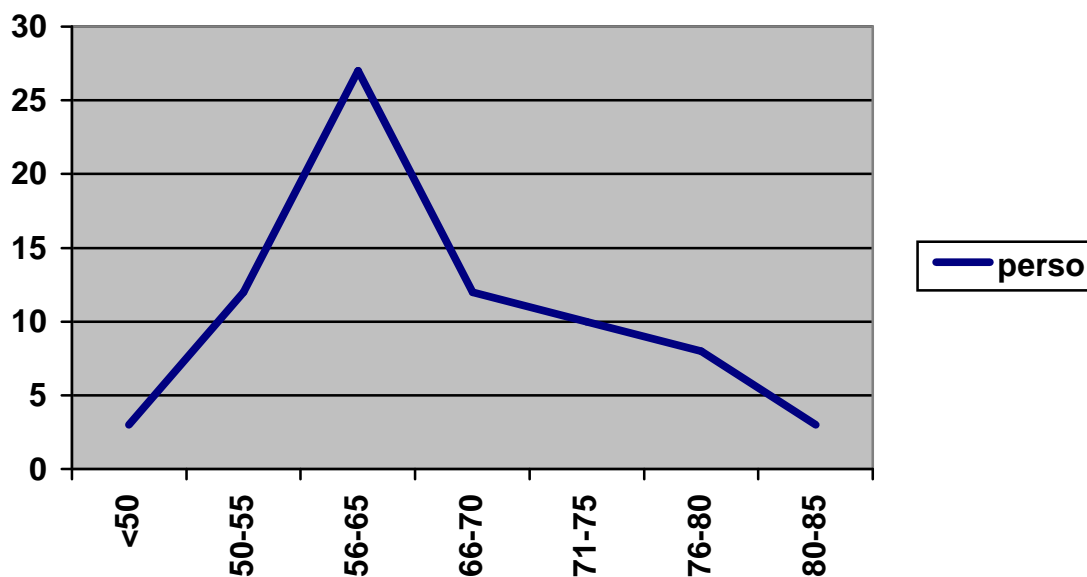
La crida no ha exclòs als homes i entre ells n'hem inclòs dos, de manera no aleatòria, convidant-los a realitzar l'exploració per estar l'un, en tractament amb sals de Liti des de fa anys per un trastorn bipolar i l'altre tractat amb suplement de tiroxina per un hipotiroïdisme post irradiació. Un tercer baró major de 60 anys sense factors de risc. Tots tres han obtingut una DMO”

Any 2004

Atès que en l'experiència anterior es detectà major problemàtica a partir dels 60 anys d'edat, la crida anà dirigida a persones majors de 55 anys d'edat, sense límits superiors d'edat, haguéssin estat diagnosticades o no, d'osteoporosi.

RESULTATS (2004)

Estructura de la població

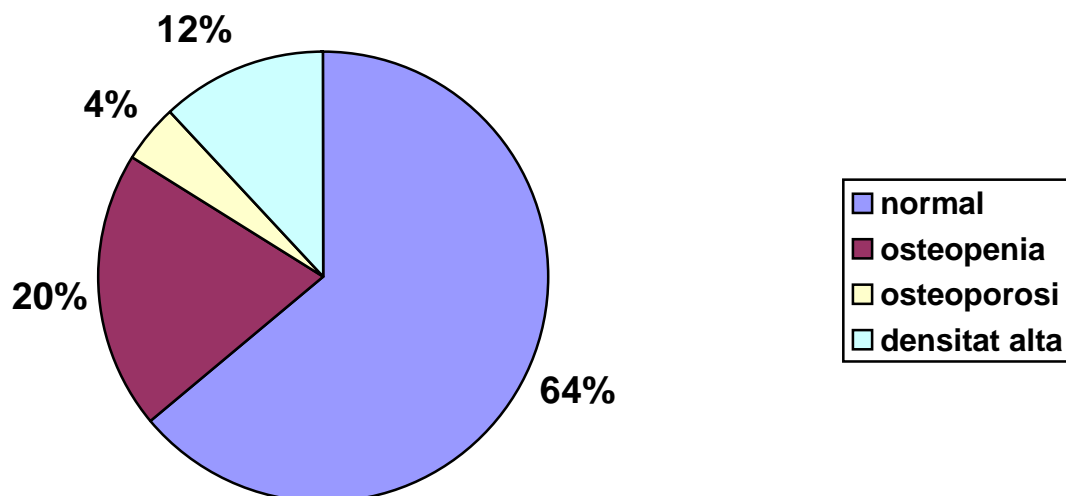

S'obté un total de participació de **75 persones** entre els 45 i 82 anys d'edat, amb una **mitjana de 64,1 anys** i una **desviació estàndard de 11,1**.

Els grups proposats en Material i mètode resulten associats de la següent manera:

Menors de 50 anys:	3 persones.
Entre 50-59:	26 persones
Entre 60-69:	23 persones
Entre 70 i >80:	23 persones

Distribució de la DMO entre aquesta població

Distribució de la DMO entre els grups d'edat

EDAT (ANYS)	DMO	FALANGE (%)
< 50	DMO ALTA	0
	NORMAL	3 (100%)
	OSTEOPÈNIA	0
	OSTEOPOROSI	0
50 - 59	DMO ALTA	4 (15,38 %)
	NORMAL	17 (65,38 %)
	OSTEOPÈNIA	5 (19,23%)
	OSTEOPOROSI	0
60 - 69	DMO ALTA	3 (13,04%)
	NORMAL	15 (65,21%)
	OSTEOPÈNIA	3 (13,04%)
	OSTEOPOROSI	2 (8,69%)
70 - >80	DMO ALTA	2 (8,69%)
	NORMAL	13 (56,52 %)
	OSTEOPÈNIA	7 (30,43%)
	OSTEOPOROSI	1 (4,34%)

Taula sumatòria entre el 1er i 2n. Screening (total 174 persones)

EDAT (ANYS)	DMO	FALANGE (%)
<45	DENSITAT ALTA	2 (25%)
	NORMAL	6 (75%)
	OSTEOPÈNIA	0 0
	OSTEOPOROSI	0 0
45 - 49	DENSITAT ALTA	7 (31,8%)
	NORMAL	14 (63,6%)
	OSTEOPÈNIA	1 (04,5%)
	OSTEOPOROSI	0 0
50 - 59	DENSITAT ALTA	14 (18,6%)
	NORMAL	50 (66,6%)
	OSTEOPÈNIA	11 (14,6%)
	OSTEOPOROSI	0 0
60 - 69	DENSITAT ALTA	6 (16,2%)
	NORMAL	19 (51,3%)
	OSTEOPÈNIA	10 (27,0%)
	OSTEOPOROSI	2 (05,4%)
70 - >80	DENSITAT ALTA	5 (15,6%)
	NORMAL	15 (46,8%)
	OSTEOPÈNIA	11 (34,4%)
	OSTEOPOROSI	1 (03,1%)

De les dues taules deduem que la proporció de la malaltia osteoporòtica en la mostra de població de Bellpuig, podria estar situada al voltant del 4% en la població major de 60 anys. Aquesta proporció està molt per sota d'altres publicacions fetes per EAPs d'ABS en el nostre medi.

CONCLUSIONS PROVISIONALS

- Com en altres estudis, es confirma que la pèrdua de la massa òssia, està determinadament lligada a l'edat, com a factor bàsic general.
- Que la pèrdua de massa òssia s'evidencia, de manera natural, a partir dels 60 anys (10-15 anys de l'edat mitja després de la menopausa). La meitat aproximada, d'aquest segment de població femenina, ja ha iniciat els processos que la durà a l'osteoporosi.

- No podem afirmar que la població obtinguda sigui representativa de la potencial població diana.
- Les dades obtingudes no es poden extrapolar ni deduir d'elles, la incidència de l'osteopènia ni de l'osteoporosi en la població femenina de risc a Bellpuig.
- L'screening densitomètric general de la població, no és la millor manera per diagnosticar Osteoporosi. La realització de densitometria cal fer-la amb població seleccionada previ diagnòstic clínic, o bé, per obtenir major rendibilitat, a partir dels 60 anys.
- En una propera edició de la prova, seria raonable, realitzar prèviament, una enquesta selectiva.

BIBLIOGRAFIA

1. M. Ciria et al.- **Prevalencia y grado de conocimiento de la osteoporosis en la población española.** *Estudio EPISER 2000. Public. XXVI Congreso Nacional de la SER. Santiago de Compostela. Mayo 2000.*
2. J. González-Domínguez et al.- **AccuDEXA en el diagnóstico de la osteoporosis. comparación con DEXA de columna lumbar y cadera.** *Rev. Española de Enfermedades Metabólicas óseas. (Vol. 8- 1999)*
3. M.E. Mussolino et. al.- **Phalangeal bone density and hip risk.** *Archives of Internal Medicine. Febr. 1997.*
4. Diaz M, Garcia JJ, Carrasco JL, Honorato J, Pérez R., Raspado A, et al. **Prevalencia de osteoporosis determinada por densitometria en la población española femenina.** *Med. Clin. (Barc) 2001; 116: 86-88.*